

Anton Mencinger

Fran Novak

21. decembra je umrl v 86. letu svoje starosti Martin Breznik, nadučitelj v pokoju. Kot učitelj je služboval večji del po Štajerski, kjer je bil povsodi znan ne samo kot dober vzgojitelj, ampak tudi kot umen gospodar in sadjar ter kot izvrsten orglar.

30. decembra je izdihnil Fran Novak, gimnazijski ravnatelj v pokoju in utemeljitelj slovenske stenografije. Pokojnik se je rodil 22. oktobra 1856 v Mengšu pri Kamniku. Po odlično opravljeni maturi je študiral na Dunaju filozofijo, napravil pa je tudi strokovni izpit iz Gabelsbergerjeve nemške stenografije. Prakticiral je na gimnaziji terezijanske akademije, stalno suplenturo pa je dobil v Ljubljani šele 1886. Po štirih letih je bil premeščen na novomeško gimnazijo, kjer je ostal 4 leta, nato pa se je vrnil v Ljubljano na humanistično gimnazijo in tam postal 1917 ravnatelj tega zavoda. Upokojen je bil 1924. leta. Za stenografijo se je zanimal že v visokošolskih letih, v Novem mestu pa je uresničil svoj načrt in ustvaril slovensko stenografijo.

KOMUNALNE VESTI

Mestna občina ljubljanska nima ob Ižanski cesti v bližini barjanske šole nobenega svojega zemljišča, da bi ga mogla zastopj odstopiti za zidavo cerkve na Barju. Zato je bilo na seji mestnega sveta dne 2. oktobra sklenjeno, da bo mestna občina zamenjala svoj svet pri Črni vasi v izmeri 15.200 m² za svet nekega kmeta ob Ižanski cesti v izmeri 6578 m². Pogoj je, da kmet dobi ob zamenjavi svet v dvakratni izmeri, presežek pa bo plačal po 250 Din za m².

Dne 9. oktobra je mestna občina razpisala obligacijsko posojilo v znesku 20 milijonov Din.

Na javni seji mestnega sveta dne 23. oktobra je bilo sklenjeno, da se spremeni regulacijski načrt za prostor pokopališča sv. Krištofa, ker tu ne bo urejen park, kakor je bilo nekoč sklenjeno, ampak se bo sezidalo »Baragovo« semenišče, nezazidani svet pa se bo spremenil deloma v semeniški vrt. Na tajni seji pa je mestni svet sklenil, da imenuje za župnika mestne trnovske župnije dekana Janka Cegnarja iz Moravč, za tiskovnega referenta mestne občine Jožeta Vombergarja, za ravnatelja mestne ženske realne gimnazije pa profesorja dr. Antona Bajca.

Na seji mestnega sveta dne 24. novembra je župan dr. Adlešič poročal, da je banska uprava po naročilu notranjega ministrstva postavila mesto odstopivših članov mestnega sveta dr. Ivana Stanovnika, Alojzija Kocmurja, ing. Rada Laha ter umrlega prof. Evgena Jarca te-le člane mestnega sveta: Josipa Bahovca, trgovca, Antona Koritnika, hotelirja, Maksa Severja, trgovca, in ing. Rudolfa Škofa, profesorja STŠ. Maks Sever se je svoji funkciji

odpovedal. Dalje je župan poročal o uspehu sanacijskega posojila, ki ga je podpisalo 441 podpisnikov in je podpisanih Din 37,350.000— mesto samo Din 20,000.000—.

Na seji mestnega sveta dne 22. decembra je župan dr. Adlešič v izčrpnem govoru orisal enoletno delo mestnega sveta. Nato je bilo sklenjeno najetje posojila pri Suzorju v znesku Din 2,000.000— na 10 letno amortizacijo po 6 % za zidavo mrliške veže. V varnost tega posojila zastavi mestna občina dohodke Pogrebnege zavoda ter nekatere hiše ter zemljišča. Pogajanja za odstop 192 m² kazinskega vrta, kjer naj bi stal kraljev spomenik, je sklenil mestni svet prepustiti odboru za postavitev spomenika. Društvo »Kazino« je stavilo pogoj, da se omogoči dostop v Kazino s strani, kjer bo stal spomenik, hkrati pa tudi, da se občina zaveže pustiti v najemu društvu »Kazini« prostor pod kostanji nasproti kavarne tako dolgo, dokler ne bo napravljena ulica v smeri na Prešernovo ulico čez kazinski vrt. Mestni svet je prvi pogoj sprejel, drugega pa zavrnil. Občina tudi ne more nositi stroškov za pripravo temelja za spomenik, kar bi stalo okrog Din 950.000—, stavila pa bo v prihodnji proračun znesek Din 150.000— kot svoj prispevek.

KRAJEVNI DOGODKI

LJUBLJANA

V času od 1. oktobra do 31. decembra je treba zapisati nekoliko važnih osebnih vesti. Med njimi to, da je bil dosedanji upravnik policije v Ljubljani Vekoslav Kerševan odpoklican v notranje ministrstvo, na njegovo mesto pa je bil imenovan dr. Hacin Lovro, doslej sreski načelnik v Litiji, ki je prevzel svoje posle 16. decembra. — Za predsednika vrhovnega sodišča za Slovenijo in Dalmacijo pri Stolu sedmorice v Zagrebu je bil 2. oktobra imenovan dr. Jakob Konda, po rodu iz Semiča v Beli Krajini. — Isti čas je bil prestavljen v Beograd komandant dravske divizijske oblasti divizijski general Peter Nedeljković. Na njegovo mesto je imenovan divizijski general Lazar Tonić. — 15. oktobra je bil imenovan za senatorja Franc Smodej, bivši poslanec, skoraj istočasno pa je postal privatni docent za zemljepis na Aleksandrovi univerzi profesor dr. Valter Bohinec. — Sv. Stolica je v sporazumu s kraljevo vlado 26. oktobra imenovala za beograjskega nadškofa msgr. dr. Josipa Ujčiča, bogoslovnega profesorja ljubljanske univerze. — Za novega šefa prosvetnega oddelka banske uprave je bil imenovan 18. decembra dr. Lovro Sušnik, doslej gimnazijski profesor. Dosedanji šef Josip Breznik je postal ravnatelj drž. ženske realne gimnazije, ki ima svoje prostore na učiteljišču. Hkrati je imenovan za ravnatelja I. drž. realne gimnazije profesor dr. Karel Capuder.

V pozni jeseni, na koncu gradbene sezone, ki je bila letos v pogledu javnih del zelo živahna, je bila dne 6. oktobra na stavbišču, določenem za vseučiliško knjižnico, intimna, simbolična slovesnost, ki so se je udeležili ban dr. Natlačen, zastopniki tehničnega oddelka banske uprave, zastopniki univerze in akademikov z rektorjem dr. Samcem ter zastopniki mestne občine. Ban dr. Natlačen je zasadil na stavbišču prvo lopato v znak, da se bo delo začelo, potem ko je imel pomemben govor ob uspehu, ki smo ga imeli z akcijo za univerzitetno knjižnico. Govorili so še rektor in zastopniki akademikov, nakar so ban, drugi funkcionarji banske uprave ter stavbenik Matko Curk podpisali pogodbo o zidavi. — Dne 11. novembra je bila svečano odprta nova bežigrajska šola. Slovesnost se je pričela s službo božjo v cerkvi sv. Frančiška, nakar se je mladina s svojimi učitelji in zastopniki mestne občine in banske uprave odpravila v novo šolsko poslopje. Po svojem globoko zasnovanem govoru je stolni župnik in član mestnega sveta dr. Tomaž Klinar blagoslovil šolo, potem pa je govoril v imenu mestne občine podžupan